

Ümumi vaxt

60 dəq.

Yaş həddi

9–14 yaş

Qida məhsulları sahəsində Qlobal məqsədlərə dair layihə: Hər yeməyin öz tarixçəsi

Fənn

Təbiət elmləri, coğrafiya, ictimaiyyət,
ədəbiyyat/savadlılıq, riyaziyyat

Təlim nəticələri

Şagirdlər:

- qlobal məqsədlərin formalaşma prosesi haqqında və 2030-cu ilə qədər onlara nail olmaq üçün planın hazırlanması barədə məlumat əldə edir;
- həyatları və Qlobal məqsədlər arasındakı əlaqəni müəyyən edir;
- tipik yeməkləri qiymətləndirir və Qlobal məqsədlərə nail olmaq üçün müxtəlif həll yollarını müəyyənləşdirir;
- informasiyanı bir araya toplayır, yemək və davranış modeli ilə bağlı seçimini edir və Qlobal məqsədlərə nail olmağa kömək edəcəyinə təntənəli and içir.

Hazırlıq

- Üç sənədin surətini çap edin (hər şagird üçün bir nüsxə)
- Sınıfı elə təşkil edin ki, müzakirə və qruplarda işə təşviq edəsiniz. Stulları bir necə sıra və ya masaların ətrafına düzün.
- Videoçarxın nümayişi üçün video-audio avadanlıq tələb olunur.
- Video-audio avadanlıq olmadığı halda Əlavə B-də verilən plakatı nümayiş etdirin.

Hazırlıq

- Qlobal məqsədlərə dair plakat (Əlavə A)
- Mənim boşqabımdakı nədir?" plakatını videoçarxın əvəzinə və ya onunla birlikdə istifadə etmək olar (Əlavə B)
- "Təntənəli and içmə: mənim boşqabım" plakatı (Əlavə D)
- Qeydiyyat etmək və şəkil çəkmək üçün vəsait
- Videoçarx: <https://vimeo.com/220664225>
- Videoçarxın mətni (Əlavə F)

Məqsəd və pedaqogika

2015-ci ilin sentyabrında Birləşmiş Millətlər Təşkilatının 193 üzvü "Qlobal məqsədlər" adı ilə tanınan Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərini qəbul etdi. Bu, gələcək 15 ildə inkişaf prosesinin aparıcı qüvvəsi olub kollektiv səy nəticəsində aclığın və yoxsulluğun aradan qaldırılması, iqlim dəyişikliyi və bərabərliyin təmin olunması kimi problemlərin həlli üçün 2030-cu ilə qədər gündəmi təşkil edən 17 məqsəddir. Onların elan edilməsi hər kəs üçün daha yaxşı və dayanıqlı gələcəyə yol açan tarixi bir müqavilədir.

Ölkələrin və vətəndaşların qarşısına aydın və ölçülə biləcək tapşırıqlar qoyulur və 2030-cu ilə qədər bu məqsədlərə nail olmaq üçün fəaliyyətə çağırışlar əks olunur. Məqsədlər haqqında daha aydın məlumatlar aşağıdakı materiallarda əks olunur:

1. Microsoftun Qlobal məqsədlər mövzusunda müəllimlər üçün bir saatlıq ödənişsiz interaktiv təlim kursundan və "Dünyanın ən böyük dərsi" veb-saytının resurslarından faydalanın.

<https://education.microsoft.com/courses-and-resources/courses/sdg>

2. Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş Assambleyasının 2015-ci il 25 sentyabr tarixində

qəbul olunmuş qətnaməsi: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&referer=/english/&Lang=R

"Hər yeməyin öz tarixçəsi" adlı dərslər planı məktəbdə Qlobal məqsədləri təşviq etmək üçün müəllim və şagirdlərin auditoriyada birgə işini təşkil etmək üçün metodik tövsiyələr verir.

Dərsin əvvəlində şagirdlərə "məqsəd" anlayışı barədə ümumi məlumat verilməli, onlara həyatlarının məqsədi üzərində düşünmək, bu məqsədləri insanlar, yerlər və ətraf mühit şəraiti ilə əlaqələndirmək təklif olunmalıdır. Şagirdlər Qlobal məqsədlər və proseslər haqqında məlumatları bir araya gətirərək maraqları çərçivəsində biliklər toplayırlar.

Dərs boyunca şagirdlər dialoq, birgə iş və araşdırma vasitəsilə öyrənmə prosesində iştirak edəcək, istifadə etdikləri qida məhsulları ilə bağlı dayanıqlıq prinsipini tətbiq etmək üçün xüsusi yollar müəyyənləşdirəcəklər. Dərs boyunca bir çox məlumatlardan, bilik bacarıqları qiymətləndirmə metodlarından istifadə edərək gələcək dərsləriniz üçün informasiya bazası toplamaq məqsədilə təlim prosesini sənədləşdirə bilərsiniz.

Dərsin sonunda biz müəllim və şagirdlərə hər bir iştirakçının verdiyi töhfə əks olunan Qlobal məqsədlər haqqında biliklərin əldə olunması üçün kollektiv iş təcrübəsinin paylaşmasının qlobal xəritəsini tərtib etməyi təklif edirik.

(<http://worldslargestlesson.globalgoals.org/ru/map>).

Şagirdlər həmçinin aldıkları məlumatlar haqqında fikirlərini Flipgrid veb-saytında paylaşa bilərlər.

<https://flipgrid.com/globalvoice>

Qlobal məqsədlərə nail olunarsa, gənclərin həyatı və gələcəyi daha yaxşı olar. Lakin Qlobal məqsədlərə nail olmaq üçün yalnız gənclərin verdiyi töhfə kifayət deyil. Məhz buna görə də biz sizi və sizin şagirdlərinizi bu hərəkata qoşulmağa dəvət edirik. Bununla da siz "Hər yeməyin öz tarixçəsi" dərslərinin dünya auditoriyasına qoşulmuş olacaqsınız.

Anlayışları dərinləşdirmək, Qlobal məqsədləri və Dünya Qida Sistemlərini araşdırmağa davam etmək üçün, bu dərslərin davamında beş araşdırma aparmağı təklif edirik. Müəllimlər isə əməkdaşlıq çərçivəsində "Hər yeməyin öz tarixçəsi" mövzusunda dərslər vasitəsilə təcrübə mübadiləsi aparmağa dəvət olunur.

Terminlər:

- Davamlılıq
- İnkişaf
- Məqsəd
- Təntənəli andiçmə

Qazanılmış bilik və bacarıqların qiymətləndirilməsi metodları:

- Ümumi nəticələr və məqsədlərin müəyyənləşdirilməsi barədə fikirlər
- Qrup işi və əməkdaşlıq zamanı terminlərin və konseptual xüsusi ifadələrin istifadəsini təsdiqləyən sənədlərin siyahısı
- Məhdudiyət qoyulmadan, mövzunu dərinədən öyrənməyə təhrik edən sualların şifahi və yazılı cavablarının sənədləşdirilməsi
- Müstəqil iş zamanı vərəqlərdən istifadə edərək konseptual anlayışların, fikir və düşüncələrin vizual sıralanması
- Məqsədlərə nail olmaq üçün fərdi öhdəliklərin dəstəklənməsi üçün təntənəli vədlərin qeydiyyatı

Müəlliflər haqqında

Материалы Bu dərs materialları "Dünyanın ən böyük dərsi" saytının yaradıcıları və [#TeachSDGs](#) layihəsinin işçi qrupunun sıx əməkdaşlığı nəticəsində hazırlanmışdır.

Calliope Global təhsil platformasının həmtəsisçiləri Fren Syracus və Dr. Jennifer Williams'a və [#TeachSDGs](#) layihəsinin işçi qrupuna xüsusi təşəkkürlər.

Hər yeməyin öz tarixcəsi

Əsas sual

Boşqabımdakı yeməyin qiymətləndirməsinə əsaslanaraq yemək verdişlərimi dəyişdirməyə təntənəli and içib Qlobal məqsədlərə nail olmaq üçün necə kömək edə bilərəm?

Addım 1. Mövcud biliklərin aktualaşdırılması

5

Dəq.

Məqsədləri təyin və müzakirə etmə prosesi ilə tanışlıq:

1. Müəllim kimi qoyduğunuz məqsədlə paylaşın və bu məqsədə nail olmaq üçün gördüyünüz işləri şərh edin. Məqsəd qoymaq üçün addımları qeyd edin, məsələn:
 - Məqsədi müəyyənləşdirmək
 - Məqsədin yazılı formada sənədləşdirilməsi və onun başqaları ilə müzakirəsi
 - Pilleli planın hazırlanması
2. Bir neçə şagirdə öz məqsədləri və ona nail olmaq üçün gördüyü işlər barədə şərh verməyi xahiş edin.

Addım 2. Qlobal məqsədlərlə tanışlıq

10

Dəq.

1. Bu dərslərin məqsədləri barədə şagirdlərə danışın.
2. Şagirdlərə çap olunmuş plakata göstərin (Əlavə A) və onları Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri ilə tanış edin. Birləşmiş Millətlər Təşkilatının işi və dövlətlərin bir yerə toplanaraq aclığa son qoymaq, planetimizin mühafizəsi və 2030-cu ilə qədər insanların sülh və əmin-amanlıq şəraitində yaşamasını təmin etmək üçün 17 Qlobal məqsədi qəbul etməsi barədə danışın. Şagirdlərə BMT-nin və bütün dünyanın razılaşdırılmış fəaliyyət planı haqqında (məqsədi qoyub ona nail olmaq kimi) danışın.
Alternativ variant kimi və ya hekayənizin əlavəsi olaraq (<https://vimeo.com/138068442>), videoçarxı nümayiş etdirin. Bu videoçarx uşaqları aydın şəkildə Qlobal məqsədlərlə tanış edəcək.
3. Lövhədə dayanıqlı, inkişaf və məqsəd sözlərini yazın, şagirdlərə bu sözlərin mənasını və onlara uyğun fikirləri paylaşmağı təklif edin. Əlavə olaraq şagirdləri "DİM" haqqında məlumatlandırın və Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri ifadəsinin abbreviaturası olduğunu açıqlayın ("Qlobal məqsədlər" anlayışı ilə yanaşı).

Addım 3. Gündəlik həyatımızla Qlobal məqsədlər arasında əlaqənin müəyyənləşdirilməsi.

5

Dəq.

Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin konseptual anlayışı formalaşdırıldıqdan sonra yaşından və yaşadığı yerdən asılı olmayaraq hər bir insanın məqsədlərə nail olmaqda töhfə verməli olduğunu şagirdlərə izah edin. Bununla yanaşı bütün insanlar dünyanın yaxşıya doğru dəyişməsində əsas iştirakçılardır və bu məqsəd naminə fəaliyyət göstərmək onların hüququdur.

2030-cu ilə qədər Qlobal məqsədlərə nail olmaq üçün hər bir insanın qarşısında çox böyük imkanlar olduğunu şagirdlərə xatırladın. "İnsanların yaşadığı yerdən asılı olmayaraq gördükləri hansısa iş bu məqsədlərə nail olmaqlarına kömək edirmi?" sualını şagirdlərə verin. Şagirdlərin təkliflərini dinləyin, sonra onun bu günkü dərslərin mövzusu olduğunu bildirin. Gündəlik qida qəbulu, yəni dünyanın ərzaq sistemlərindən tutmuş bizim boşqabımızdakı yeməyə qədər uzanan ərzaq dayanıqlığı sahəsi.

Şagirdləri üç qrupa bölün və onlara aşağıdakı sahələrlə bağlı tapşırıqlar verin.

- (1) Dayanıqlılıq
- (2) İnkişaf
- (3) Məqsədlər

“Ərzaq və Qlobal məqsədlər” adlı videoçarxı nümayiş etdirin (<https://vimeo.com/220664225>). Videoçarxda səslənən ideyalarda qrupun sərbəst tapşırığının mövzusunda aid olanları qeyd etməyi tapşırın. Bu ideyaları yapışqanlı kağızlarda, kartlarda və rəqəmsal alətlərdə qeyd etmək olar. Videoçarxı bir daha nümayiş etdirin və qeyd olunmuş məqamlara nəzər salın. Çarxın materialının nümayişindən sonra kiçik qruplarda müzakirə etməyi və fikirlərini siniflə bölüşməyi təklif edin. İdeyalar arasındakı əlaqələri araşdırın və videoçarxda vizual göstərilən məqsədləri ön plana çəkin.

Addım 4. Praktik tapşırıq “Ərzaq və Qlobal məqsədlər”

Videoçarxı nümayiş etdirmək imkanı yoxdursa, plakatdan istifadə edin (Əlavə B) və ya mətni oxuyun (Əlavə E). Sonra analogi yolla aşağıdakı sözlərlə plakatdakı və mətndəki əsas məqamların əlaqələndiyini müəyyən etməyi şagirdlərə təklif edin.

- (1) Dayanıqlılıq
- (2) İnkişaf
- (3) Məqsədlər

Vurğulanmış məqsədlərin plakatda qeyd olunan suallarla əlaqəsini müzakirə edin..

Addım 5. Sorğu vərəqi ilə tanışlıq “ Mənim yeməyimin öz tarixçəsi”

“Mənim yeməyimin öz tarixçəsi” sorğu vərəqini şagirdlərə göstərin (Əlavə C). Seçilmiş yeməyin və ərzağın tarixçəsini öyrənmək məqsədilə araşdırma aparmaq lazım olduğunu şagirdlərə başa salın. Şagirdlər son dəfə yediyi və ya sevdiyi yeməyin şəklini çəkib, sonra seçdikləri yemək barədə sualları cavablandırmalıdırlar. Sualları ucadan oxuyun, müstəqil iş üçün vərəqlərdə olan qeydləri oxumağı şagirdlərdən xahiş edin. Şagirdlər konkret cavab verə bilmədikdə əsaslandırılmış fikirlərini yazı bilərlər.

Cavabı müəyyənləşdirmək üçün şagirdlər coğrafi xəritələrdən, kitablardan, veb-saytlardan istifadə edə bilərlər. Şagirdlərdən “Təntənəli andıçmə” sətirini boş qoymağı xahiş edin. O hissə sonrakı mərhələdə doldurulacaq.

Sorğu vərəqinin doldurulması

Şagirdlərə DİM piktoqramlı plakatları (Əlavə A) və müstəqil iş üçün vərəqləri (Əlavə C) paylayın. Çətinlik çəkən və əlavə açıqlamalara ehtiyacı olan uşaqlara köməklik edin.

Qiymətləndirmə və düşünmə

Bütün şagirdlər tapşırığı bitirdikdən sonra onlara “Yeməyə münasibətdə təntənəli andım” adlı plakatı paylayın (Əlavə D). Sorğu vərəqindəki cavabları nəzərə alaraq yeməkləri qiymətləndirmək üçün şagirdlərə cütlüklərlə işləmək imkanı yaradın. Onlara “Mən nəyi başqa cür edə bilərəm?”, “Kimə bu haqda danışa bilərəm?” sualları ətrafında düşünməyi təklif edin. Cavabları kollektiv plakatda və ya rəqəmsal alətdə paylaşmaq olar (rəqəmsal alət nümunəsi olaraq Padlet, Word Online və OneNote).

Təntənəli andıçmə

Şagirdləri “Təntənəli andıçmə” anlayışı və onun məqsədlərlə əlaqəsi ilə tanış edin. Rəsmi təntənəli andıçməni hazırlamaq üçün müstəqil iş vərəqlərindəki cavablardan necə istifadə etmək mümkün olduğunu müzakirə edin. Şagirdlər bir-biri ilə andıçmə ideyaları ilə bölüşə bilirlər.

Sorğu vərəqlərindəki işi tamamlamaq üçün şagirdlərdən öz rəsmi təntənəli andlarını düşünüb qeyd etməyi xahiş edin. Sonra onlar DİM piktoqramlı plakatlardan istifadə edərək fikirləri və andlarına uyğun gələn məqsədləri seçə bilirlər.

Şagirdlər aldıkları bilikləri, təntənəli andlarını başqa insanlarla <https://flipgrid.com/globalvoice> ünvanında paylaşa bilirlər.

Əlavə olaraq tək və ya kollektiv şəkildə təntənəli andları, keçirilmiş dərsi dünya xəritəsində paylaşa bilər:

<http://worldslargestlesson.globalgoals.org/ru/Map>

Dərsin sonunda məqsədlərinin qoyuluşu prosesinin onun vəzifələri və müzakirələrin nəticələri barədə xatırladın. Təntənəli andlar oxunduqdan sonra şagirdləri planları, qlobal məqsədlər qarşısındakı cavabdehliklərini ailə və dostları ilə paylaşmağa sövq edin.

Təntənəli andların yerinə yetirilib-yetirilmədiyini müəyyən etmək üçün müddət təyin edin, vaxt bitdikdə isə siniflə birgə görülmüş işləri müzakirə edin.

Qeyd olunmuş ideyaları inkişaf etdirmək məqsədilə sinif otağında iş vərəqlərini asın.

Biliklərin təbliğində ümumdünya əməkdaşlığı

Müəllimlər bütün dünyada sinifləri birləşdirərək qarşılıqlı anlaşıma və dünyagörüşünü genişləndirə bilərlər. Bu əlaqələr "Dünyanın ən böyük dərsi" qlobal xəritəsinin köməyi ilə qurula bilər və bu xəritə vasitəsilə əlaqə saxlaya biləcəyimiz insanlarla tanış olmaq mümkündür: (<http://worldslargestlesson.globalgoals.org/ru/map>)

Bunlardan istifadə edərək siz sosial şəbəkələrdə əlaqə saxlaya bilərsiniz:

[#WorldsLargestLesson](#)

[#TeachSDGs](#)

[#GlobalGoals](#)

"Dünyanın ən böyük dərsi" üçün:

 @TheWorldsLargestLesson

 @TheWorldsLesson

 @theworldslesson

Dərs zamanı aldığınız bilikləri paylaşın:

- Müstəqil iş zamanı çəkilən fotosəkillər;
- Şagirdlərin təntənəli andıçmə mərasiminin video görüntüləri;
- Digər məktəblərin və siniflərin şagirdlərinin biliklərinin skype vasitəsilə paylaşmasına dəvət.

Təşəkkür və mənbələr

International Society for Technology in Education (2016). ISTE Standards for Students. Eugene, Oregon: International Society for Technology in Education.

National Council for the Social Studies (2010). National Curriculum Standards for Social Studies: A Framework for Teaching, Learning, and Assessment. Silver Spring, MD: NCSS.

National Governors Association Center for Best Practices, Council of Chief State School Officers. (2010). Common Core State Standards (CCSS). Washington, D.C.: National Governors Association Center for Best Practices, Council of Chief State School Officers.

NGSS Lead States (2013). Next Generation Science Standards: For States, By States. Washington, DC: The National Academies Press.

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş Assambleyası (2015). Dünyamızın yaxşıya doğru dəyişdirilməsi. 2030-cu ilə qədər Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin gündəliyi. Birləşmiş Millətlər Təşkilatı.

QLOBAL MƏQSƏDLƏR

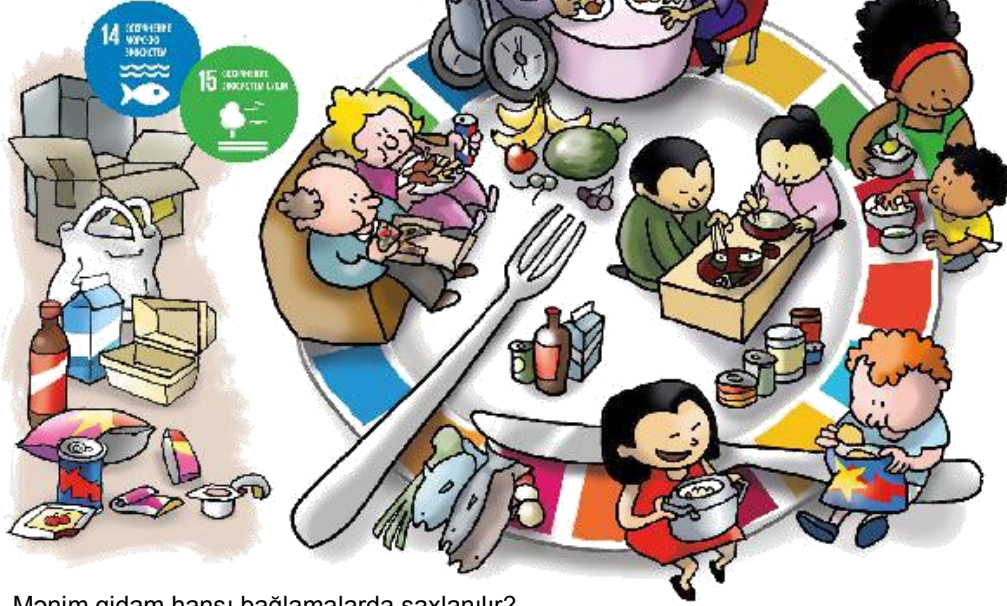
Boşqabımdakı nədir?

Qlobal məqsədlər barədə düşünmək zamanıdır

Bu qida mənim süfrəmə
çatınca nə qədər məsafə
qət edib?

Mənim yeməyimin yetişdirilməsində
və ya hazırlanmasında kimlər
iştirak edib?

Mənim qıdam hansı bağlamalarda saxlanılır?

Mən sağlam
həyat tərzini
sürürəmmi?

Nə qədər qıdanı zibilə atıram?

Mən nəyi başqa cür edə bilərəm? Bunu necə öyrənirəm?

Əlavə C. "Hər yeməyin öz tarixçəsi" iş vərəqi

Hər yeməyin öz tarixçəsi

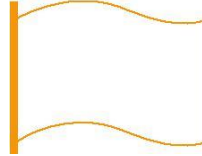

Ad

Sınıf

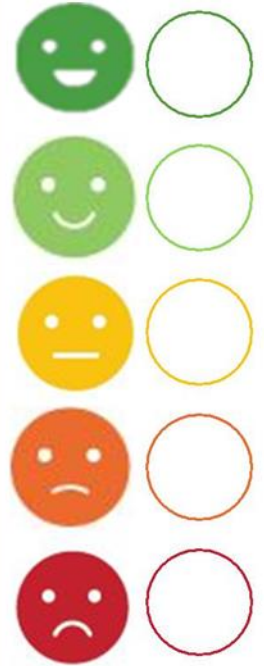
Yaşadığın ölkə

Ölkənin bayrağının
şəklini çək...

Yemək üzrə ümumi bal

Burada
Qeyd et

Qlobal məqsədlərlə bağlı tənənəli andım..

...#Dünyanın ən böyük dərsi"

Qlobal məqsəq № nail
olmaq üçün

Əlavə D. "Hər yeməyin öz tarixçəsi" iş vərəqinin doldurulması üzrə təlimat

Müstəqil iş vərəqinin doldurulması üzrə təlimat

Qiymətləndirmək istədiyiniz yeməyi seçin. Bu sizin sevdiyiniz, bu gün yeyəcəyiniz və ya bu yaxınlarda yediğiniz yemək ola bilər. Yeməyin şəklini çəkməyə hazır olun.

Suallara cavab verdikdə hər şey barədə məlumatlı olmadığınız üçün çəkinməyin. Lazım gələrsə, əsaslandırılmış fərziyələr irəli sürə bilərsiniz. Məqsəd qarşınızdakı yemək haqqında düşünüb onun DİM ilə necə əlaqəli olduğunu müəyyənləşdirməkdir.

1. Boşqabınızdakı qıdanın tərkibində nə qədər emal olunmuş şəkər var?

Əsas termin "emal olunmuş şəkər"dir. Başqa cür desək "təmizlənmiş" və ya "sərbəst" şəkər. Bu şəkər qida məhsullarına əlavə edilir, meyvə və tərəvəzlərin tərkibindəki şəkərdən fərqlənir. Bu cür şəkərin istifadə olunması nəticəsində dünyada bir çox uşaqların və gənclərin orqanizmində problemlər yaranıb, o cümlədən şəkər xəstəliyi. Bəzi hallarda özünüze qida məhsulu seçərkən sizə tam uyğun olduğunu düşünürsünüz, lakin daha dəqiq araşdırsanız tərkibində nə qədər şəkərin olduğunu görə bilərsiniz.

Bunu necə etmək olar:

Lazım olan məqsədi tap:

Qlobal məqsədlər qeyd olunmuş plakata nəzər salın və bu sualın hansı məqsədə aid olduğunu müəyyənləşdirin. Belə məqsədlər bir neçə ola bilər. Suallarınıza cavab tapmaq üçün bu qaydadan istifadə edin.

Yeməyinizi balla qiymətləndirin:

Qıdanızın tərkibini bağlamanın arxasına baxaraq öyrənin və ya yeməyinizi hazırlayanlardan soruşun. Onun tərkibində hətta cüzi miqdarda şəkər ola bilər. Emal olunmuş şəkər müxtəlif adlarla təqdim oluna bilər; məsələn, bal, qarğıdalı şəkəri, dekstroza, qarğıdalı şirəsi, saxaroza, fruktoza, qlükoza, patoka və s.

Əgər siz boşqabınızda emal olunmuş şəkərin olmadığını düşünürsünüzsə, özünüze gülən yaşıl smayl (smile) verin. Əgər boşqabınızda az miqdarda (1 çay qaşığı və ya 4 qram) emal olunmuş şəkər olduğunu düşünürsünüzsə, sarı rəngdə gülməyən smile verin. Əgər qəbul etdiyiniz qıdanın tərkibində çox miqdarda emal olunmuş şəkər varsa, kədərli qırmızı smile götürün.

1. Boşqabınızdakı qıdanın tərkibində nə qədər emal olunmuş şəkər var?

😊 0 😐 1 😞 2 və ya daha çox

2. Boşqabınızdakı qıdanın tərkib hissələri plastik qablarda saxlanılırmı?

Bu hissələr istənilən plastik qabda saxlanılıb? Bu qida məhsullarının qablaşdırılması üçün istifadə olunan plastik kağız, plastik qutu və ya plastik stəkan ola bilər. Siz plastik borucuqdan istifadə etmişinizmi? Nə qədər plastikdən istifadə etdiyinizi hesablayın.

3. Boşqabınızdakı qıdanın hansı hissəsi tullantı oldu?

Sizin boşqabınızda həddən artıq çox qida var idi və siz hamısını yeyə bilmədiniz? Siz artıq qalan qıdanı saxlayırsınız, yoxsa zibilə tullayırsınız? Tulladığınız qıdanın miqdarını qaşığıla hesablayın.

Əlavə D. "Hər yeməyin öz tarixçəsi" iş vərəqinin doldurulması üzrə təlimat

4. Boşqabınızdakı qıdanın tərkibindəki ərzaqlardan hansıları siz yaşadığınız ölkədə istehsal olunub?

Boşqabınızdakı qıdanın tərkib hissələri ilə tanış olmağa çalışın, bu məhsulları alan insandan bu sualın cavabını öyrənin. Yediğiniz meyvə və tərəvəzlərin mövsümü deyilsə, böyük ehtimalla onlar başqa ölkədən gətirilib. Sizin ölkəyə xas olmayan ət və ya balıq yemisinizsə, demək, onlar da başqa ölkələrdən gətirilib. Lazım gələrsə, əsaslandırılmış fərziyə irəli sürə bilərsiniz.

5. Boşqabınızdakı qıdanın tərkibindəki ərzaqlardan hansıları siz yaşadığınız ölkədə istehsal olunub?

Qıdanızı hazırlayan insanlara münasibət necədir?

Sizin qıdanız firma ticarət nişanı altında satılır və ya iri şirkət tərəfindən istehsal edilmişdir? İstehsalçının veb-saytına daxil olub insan hüquqları, diskriminasiya ilə mübarizə və ya bərabər hüquqların təmin olunması sahəsində siyasətinin olub-olmadığını öyrənin. Ərzaqlarınız alındığı mağazanın və ya bazarın veb-saytına baxmağı da unutmayın. Onlar bütün işçilərə ədalətlə yanaşırlarmı?

Əgər sizin ərzaqlarınız bir başa fermerdən alınıbsa, onu növbəti dəfə gördüyünüzdə bu sualları ona da verməyi unutmayın.

Əsaslandırılmış fərziyə irəli sürüb qıdanızı qiymətləndirin.

Mən əminəm ki, işçilər ərzaqları istehsal etdikdə heç bir məcburiyyətlə (gender bərabərsizliyi, diskriminasiya və s.) üzleşməyiblər.

Mən yalnız çatdırılmanın bir hissəsindən əminəm.

Onlarla ədalətsiz davranıblar və ya mən əmin deyiləm.

Ümumi balın hesablanması:

1. Hər sütunda neçə dairəni işarələmişiniz? Aşağıda qeyd edin.

Layihənin göstərişlərinə əməl edərək ümumi nəticəni hesablayın.

2. Hansı smile daha çoxdur?

Aşağıdakı göstərişlərdən istifadə edərək ümumi balınızı hesablayın və balınıza uyğun işarəti rəngləyin.

Əsasən	
Bərabər sayda	və
Bərabər sayda	və əsasən
Bərabər sayda	və
Əsasən	

Yemək üzrə ümumi bal

Burada qeyd et.

3 →

2 →

3 və ya 2 →

2 →

2 →

3 →

Hər yeməyin öz tarixcəsi

Aşağıda verilmiş sualları cavablandırın və hər birini müvafiq balla qiymətləndirin.

Bu global məqsəd
Nə əlaqəlidir.

1. Başqabınızdakı ərzaqlardan neçəsinin tərkibində emal olunmuş şəkər var?

0 1 2 və ya daha çox

2. Qıdanızın tərkib hissələrindən necəsi plastik bağlamada saxlanılır?

0 1 2 və ya daha çox

3. Boşqabınızdakı qıdanın hansı hissəsini zibilə tulladınız?

Tullamadım, 1-2 dolu qaşığı, 3 və daha artıq dolu qaşığı.

4. Yediyiniz ərzaqların hansı hissəsi yaşadığınız ölkədə istehsal olunur?

Hamısı, bəzi ərzaqlar, heç biri

5. İstehsal prosesində iştirak edənlərə ədələtlə yanaşılıbmı?

Bəli, mən əminəm

Mən yalnız bir hissəsinə əminəm

Mən əmin deyiləm

Layihənin göstərişlərinə uyğun ümumi nəticəni çıxarın.

Əlavə F. “Hər yeməyin öz tarixcəsi” cizgi filminin mətni

Salam. 2030-cu ilə qədər aclığa son, bərabərsizliyin aradan qaldırılması və iqlim dəyişikliyinə qarşısının alınması kimi qlobal məqsədləri xatırlayırsınız? Biz bu məqsədlərə nail olsaq, dünyada bütün insanların, o cümlədən sizin həyatınızı yaxşılaşdırmağa bilərik!

Yaşadığınız yer, oxuduğunuz məktəb və hətta yediğiniz qida haqqında düşünün. Bunların hamısı qlobal məqsədlərlə əlaqəlidir.

Boşqabınızdakı qida sizə bu məqsədlər və onlara nail olma barədə çox məlumat verə bilər. (Qəribədir, lakin bəzən yediğiniz qida sizə müəlliminizdən daha çox məlumat verə bilər!)

Siz heç düşündünüzümü? Yediğiniz yemək kim tərəfindən hazırlanır? Bunu siz, ananız və atanız, hətta məktəbinizin aşbazı hazırlamır. Buna qədər... bu ərzaqların yetişdirilməsində, emalında və qablaşdırılmasında kimin əziyyəti var? Siz o insanlar və onların hüquqları barədə nə bilirsiniz?

Bu ərzaqlar sizin süfrənizə gələndə hansı məsafəni qət edib? Ola bilər ki, siz il boyu qət edə biləcəyiniz məsafədən daha artığını qət edib.

Dünyanın bəzi ölkələrində bu ərzaqlar ziblə atılır.

Bu yeməkdən sonra siz tox olacaqsınız mı və dərslərinizi oxumaq üçün gücünüz yetəcəkmi? Bu, hər kəsə lazımdır.

Gördüyünüz kimi, yediğimiz qida haqqında az da olsa düşünsək onun qlobal məqsədlərlə nə qədər əlaqəli olduğunu müəyyən edə bilərik. Məhz bu səbəbdən sizi bu layihədə iştiraka dəvət edirik. Bu çətin deyil. Qlobal məqsədlərin tədqiqatçısı olun, araşdırmaq istədiyiniz yeməyi seçin, onu qiymətləndirin.

Nəticələrinizi bizimlə bölüşün və dünyadakı başqa insanlar barədə məlumat alın.

Qlobal məqsədlərə nail olmaq və öz balınızı yüksəltmək barədə düşünün.